

DUHTHLANNA KAN SIAMTE

CHÂNGVAWN: “**LALPÂ** rawngbâwl hi tha lo âwm anga in hriat chuan, vawiinah hian tû rawng nge in bâwl dâwn thlang mai rawh u; in thlahtûten Lui râla a rawng an bâwl thin pathiante kha nge, in luah ram Amor-hote pathiante kha? Kei leh ka chhûngte erawh hi zawngin **LALPÂ** rawng a nia kan bâwl dâwn ni,’ a ti a” (*Joshua 24:15, NKJV*).

SABBATH CHAWHNÛ

APRIL 6

Chhiar tûrte: *Thufingte 18:24; Thuhritu 2:1–11; Matthaia 7:24, 25; 22:35–37; 1 Korin 15:33; Efesi 1:1–4.*

IAHRING nun hi duhthlanna hlîrin a khat a ni tih i lo hre ve lem le? Dik tak phei chuan, zîng kan han thawh phat aţanga zâna kasn mut leh inkâr chhûng zawng, nilênga thil kan tihte chu duhthlanna chi hrang hrangin a siam a ni pawh kan ti thei ang. A ngaihtuah pawh kan ngaihtuah zui leh lêm loh duhthlanna pawh tam tak kan siam thîn a. Ngaihtuah chiang mang lovin kan siam ve leh tawp zêl a ni ber.

Chûng duhthlanna thenkhat chu awlsam têa siam mai te a ni hlawm a, a hnu deuhah phei chuan dân pângngaiah te kan nei zui mai bawh thîn. Chutih laiin, duhthlanna kan siam thenkhat erawh chuan kan nun a thlâk danglam dâwrh thung a, chûngte chu keimahni mai ni lovin, kan chhûngkaw tân pawha ngawng thui tak neite a ni hlawm.

Chuti a nih chuan, duhthlanna kan siamte hi ngun taka kan ngaihtuah a pawimawh hlê mai. A bik takin, duhthlanna lian tham deuh, keimahni leh kan chhôngkuuaa nghawng nei thei thil, kan nun mai ni lovin, kan chhôngkaw nun thleng pawh khawih thei tûr angah phei chuan, ngaihtuahna kan sên hmasak phawt a ngâi thin a ni.

Kan zînga eng zât hi nge duhthlanna kan siam soal avânga inchnîr leh hnuhnawh awm le? Kan zînga eng zât hi nge hmâna duhthlanna dik lo kan lo siam tawhte avânga rilru hrehawm taka awm mêk le? Vâneihthlâk takin, *ngaihdamna* a awm hlauh mai. Tlanna a awm a, duhthlanna tha lo ber kan lo siam tawh avânga kan nâ tihdamna tûr damdâwi pawh a awm bawk a ni.

Tûn kêr chhông hian zâu ang reng takin duhthlanna siam chungchâng kan thlîr ho ang a. Eng tiangin nge duhthlanna chu kan siam ang a, chûng duhthlanna kan siamte chuan keimahni leh kan chhôngkaw nuna nghawng a neih theih dân pawh kan zir tel bawk dân a ni.

SUNDAY

APRIL 7

Duthlanna Zalên

Kristiante zînga thenkhat chuan kan lo pian chhuah hma hauh hian Pathianin chhandam tûr leh chhandam loh tûrte a lo thlang fel sa vek tawh niin an ring a. Tâwpna nî-a chatuana boral tûra tih tâkte chu Pathianin (hetiang zirtîrna pawmtute sawi dân chuan) a finna hmanga chutianga boral tûra a lo ruat sa vek tawhte a ni. Chumi awmzia chu, anmahni duhthlanna siam chu eng pawh lo ni se, thiam loh chang a ni dân sa hrim hrim tihna a ni.

Vâneihthlâk takin, keini Seventh-day Adventist-te hi chuan chutiang zirtîrna (theology) chu kan pawm vê lo. Pathian chuan kan zavâi hian chhandam ni theuh tûrin min lo thlang a, khawvêl siam a nih hma hauh khân amahah

chuan chatuana nunna nei tûra thlan kan lo ni daih tawh zâwk a ni.

Efesi 1:1–4; Tita 1:1, 2; leh 2 Timothea 1:8, 9 chhiar la. Hêng Bible chângte hian Pathian thlan nih leh, eng tikah nge thlan kan lo nih tawh tih chungchâng engtin nge min hrilh?

Hê thû hi chanchin lâwmawm êm êm ni mah se, mi ðhenkhat chu an boral tho dâwn bawk sî (*Mat. 25:41*). Chuvâng tak chu a nia, kan zavâi hian Pathian chuan min thlang vek tawh tho chungin, mihringte hnênah hian thilpêk thianghlim ber, duhthlanna zalên a pêk rêng ni.

Matthaia 22:35–37 hian duhthlanna zalên chungchâng engtin nge a sawi?

LALPAN amah chu hmangaih tûrin mi tû mah min tilui lo. Hmangaih theih ni tûrin hmangaihna chu a thlâwna pêk a tûl a. Bible hi Pathianin a laka bo tawh mihringte a rawn zawn chhuah lehna, tihluihna tel miah lo va an thinlung neih lêt leh a tum dân chanchin a ni pawh kan ti thei âwm e. Chutiang a nihzia chu Isuâ nun leh rawngbâwlnaah leh, mîten—an duhthlanna zalên hmanga—a sâwmna an lo chhân dânah khân chiang takin kan hmu thei a. ðhenkhat chu a hnêna hîp an nih lâiin, ðhenkhat erawh chuan thî se an duh ngawih ngawih thung a nih kha.

Ni e, Pathian chuan chhandam atân mi a thlang vek ngei mai a; mahse, chu chhandamna chu lo pawm leh lo pawm loh thû-ah duhthlanna kan siam a ngâi tho sî a. Duhthlanna kan siam zawng zawng zîngah hian LALPÂ rawngbâwl kan thlanna hi keimahni tân leh kan nun leh duhthlanna kan siamten a nghawng tel ve ngei tûrte (kan chhûngkua) tân chuan a pawimawh ber a ni tih hi phat rual a ni lo.

Duhthlanna kan siamte hi a pawimawh tih hre Chiangtu kan ni vek a. Duhthlanna dik lo kan siamten a tha lo zâwnge kan nun leh mi dangte nun a nghawng theih dân pawh kan hre vek bawk. Zawhna awm ta chu, ‘*Engtin nge duhthlanna dik chu siam dân kan hriat theih ang?*’ tih hi a ni.

A hnuai Bible châng târ lante hian duhthlanna dik kan siam theihna tûra rahbi pawimawh thenkhat min kawhhmuh a. Chûng rahbi hrang hrang chu engte nge ni?

1. *1 Thesalonika 5:17; Jakoba 1:5* _____
2. *Isaia 1:19; Matthaia 7:24, 25* _____
3. *Sâm 119:105; 2 Timothea 3:16* _____
4. *Thufingte 3:5, 6; Isaia 58:11* _____
5. *Thufingte 15:22; 24:6* _____

Duhthlanna pawimawh kan siam dân rêng rêngin, kan duhthlanna siam tûr chuan Pathian dân a bawhchhiat loh a, a Thû-a inkaihhruaina dân awmte pawh a palzût loh nân, LALPA hnêna kan tawngtâi hmasak phawt thîn a pawimawh hlê mai. Kan duhthlanna chu chu a hnêna hlân ngam khawpa amah kan rin pawh a tûl bawk. A awmzia chu, duhthlanna kan siamte chuan Pathian a châwimâwi theih nân leh, keimahni châk zâwnge chu kan tâna a ruahmanna inkalh a nih chuan a hnêna hlan kan inpeih theih nân, kan tawngtâi

tûr a ni tihna a ni. Duhthlanna kan siam dâwn hian tute emaw hnên ațanga thurâwn fîng deuh kan lâk a ẵngkâi châng te pawh a awm thei a. Eng pawh ni se, Pathian chuan min hmangaih êm êm a, kan tâna ẵa ber tûr min duhsak bawk tih hi kan hre Chiang hlê tûr a ni. Chuvângin, amah ring a, a hnêna inngâitlâwm taka kan nun kan hlan phawt chuan duhthlanna kan siam tûrahte pawh rinnain hma lam kan pan zêl thei ang.

Duhthlanna liam tham deuh i siam dâwnin engtin nge i tih ẵin? Chûng duhthlannate i siamna kawngah chuan thlarau lam rahbî-te hi i zawh ngâi em?

THAWHLEHNÎ

APRIL 9

ẵian ẵlan Chungchâng

Duhthlanna kan siam tûrte zînga pawimawh ber pakhat chu tûte nge ẵianah kan siam ang tih hi a ni âwm e. ẵian siam tum hrim hrim ang zâwnng chuan thil kan ti ngâi vak lêm lo va; kan duh ang duh vête leh, nuam kan tih ang nuam ti vête nêna hun kan hman ho hian inẵian ẵatna chu amahin a lo piang chhawm ve mai ẵin a ni.

Hêng Bible châng târ lanahte hian ẵian tûr ẵlan chungchângah thurâwn engte nge kan hmuh le? *Thufingte 12:26; 17:17; 18:24; 22:24, 25.*

Thufingte 18:24 (NKJV) chuan ẵian neih kan duh a nih chuan keimahni hi kawm nuam, nêlawm kan nih a ngâi tih a sawi a. Mi ẵenkhat chu mal taka an awm châng a awm ẵin, chutianga an awm chhan chu anmahni an ngui bûr reng a, chu chuan anmahni rawn kâwm duhte pawh a hnawt ẵâu zêl ẵin a ni. “Kan zînga mi fêl ber berte pawh hian hêng ze ngainatawm loh tak mai hi an nei vê vek tho va; chuvâng chuan, ẵian tûr

kan thlanin mi famkim lo kan ni tih an hriat hun pawha min kalsan mai lo tûrte chu kan thlang tûr a ni. Indawh tawn theuh tûra koh kan ni a. Kan thianta chuan kan ngaihtheih loh zâwng tak, dik lohna leh famkim lohna an nei a ni maithei e, chuti chung chuan inhmangaiha inzah tawn tûr kan ni; chu chu Kristâ rilrû a ni sî a. Inngaihtlâwmna leh mahni inphahhniamna kan nei tûr a ni a, mi dangte dik lohna pawh dawhthei taka en liam thiam ve kan tum tûr a ni baw. Chu chuan mahni hmasialna a tibo ang a, rilru zâu leh thilphal takah mi a siam dâwn a ni.”— Ellen G. White, *Pastoral Ministry*, p. 95.

Thian inkâwm ngeih chanchin sawi dâwn chuan Davida leh Jonathana-te kha rilrû-ah a lo lang lo thei lo va. Israel lal hmasa ber, Jonathana pa ni baw Saula kha Pathian lakah rinawmin a thu âwih ni baw sela chuan, a lalram kha chhuan tam tak a ding ang a, a fapa Jonathana pawhin a lalthutthlêng kha a rawn luah ngei tûr a ni. Mahse, koh a nihna a hlen chhuak lo tih a chian tâkah khân, Pathian chuan Israel lal thar atân Davida a thlang ta a; Jonathana pawhin a chanpual ni ngei tûra ngaih kha a chên phah ta baw. Hetah pawh hian chhûngkuua tu emaw ber (Saula) duhthlanna dik lo siamin chhûngkaw member dang (Jonathana) a nghawng dân kan hmu leh ta a ni.

Mahse, Jonathana kha Davidâ lakah a thinrim chuang lo va, a thik baw hek lo. Thinrim ahnehin amâ pa Saula ngei thinurna laka Davida humhima tanpui chu a thlang ta zâwk a. “Jonathana nunna chu Davida nunna-ah chuan suih zawm a ni a, Jonathana chuan amâa nunna a hmangaih ang chiahin a [Davidâ] nunna pawh a hmangaih a ni,” (*1 Samuela 18:1*, NKJV). Inthian tha tak an va ni tehlul êm!

“Bumin awm suh u: ‘Thian sualte chuan nungchang tha an tikhawlo thîn’” (*1 Korin 15:33*). I tâna tha lo tûr ni pawha lang hran lo, mahse nangmah hruai sual ta hlauh sî che thian i lo nei ve tawh em? Engtin nge thian i kawm

dâna duhthlanna dik lo i siamin in inçhôngkhura inlaichîna a tichhiat le?

NILÂINI

APRIL 10

Nupui/Pasal Tûr Thlan Chungchâng

I thian kawm tûr pawh i thlan fimkhur a ngâi a nih chuan, i nupui/pasal tûr phei chu fimkhur leh zuala i thlan a tûl ngei ang. Adama kha Pathianin amâ kut ngei leh amah Adama ruh hmang ngeia a kawppui tûr a siamsak avângin a vânei hlê mai. Evi kha hmeichhe awm chhun a nih bâkah, hmeichhe tha famkim a ni baw k a, chuvângin Adama tân chuan duhthlanna siam harsa lo tak a ni âwm e. Mi dang zawngte hi chuan duhthlanna harsa angreng tak kan siam a ngâi ta hlawm a, a chhan pawh a tû-a-te mah hi tha famkim kan ni hlawm sî lo va, mi tam tak zîng aţangin thlan a ngâi ta baw k a ni.

Hê thutlûkna siam hi a pawimawh êm avângin Pathian pawhin kaihhruaina min lo pe lâwk diam rêng a. Thawhtanni zirlâia kan hmuh tawh, rahbi pawimawh tak takte bâkah khân, inneih chungchâng bîka zawh ngei ngâi rahbi dang thenkhat a la awm leh baw k (inneih chungchâng hi fimkhur zâwkin zirlâi 6-naah kan la sawi leh ang). Pathian rawngbâwl kan thlang tih lohah chuan kawppui tûr thlan chungchâng hi kan nuna duhthlanna kan siam zîngah a pawimawh ber a ni fo ang.

Hêng Bible chângachte hian nupui pasal tûr zawng mêkte tâna kaihhruaina thu tha zawm theih leh zawm ngei tûr ni baw k eng engte nge awm? *Sâm 37:27; 119:97; 1 Korin 15:33; Jakoba 1:23–25.*

Kawppui tûr thâ i zawn hmain nangmah kha kawppui tûr thâ chu ni hmasa phawt ang che. “Chutichuan, thil eng

pawh miin in chung a an tiha in duh tûr ang apiang chu anni chungah pawh ti vê rawh u; chu chu Dân thû leh Zâwlneite thû a ni sî a” (*Mat. 7:12*, NKJV). Mi tu emaw chuan kawppui atâna duhthusâm, a kawppui tûrten nei se a tih ang mizia leh theihna tinrêng nei chu a hmû a; mahse, chutiang taka duhtui ni sî chuan a duh ang mizia leh theihna nei ve ta lo se, an inkârah buaina a lo chhuak mai ang.

Hetiang hi thil thar vak pawh a ni lo, nupa kârah chauh pawh ni lovin, mihring nunah pawh thil thleng ve fo thîn a ni a. Paula pawhin *Rome* lekhathawn bul lamah chutianga mîte thiam loh chantîr ngawt zêl chîngte chu zilhin, anmahni pawh thil dik lo ti vê tho an nihzia a hrilh a nih kha. Isua pawhin heti hian a sawi: “Eng ti zia nge nangmâ mit ngeia thing tlâwn sei tak awm kha ngaimawh sî lovin, i unaupa mita hmawlh te tak tê chu i hmuh len êm êm mai le?” tiin (*Mat. 7:3*, NKJV).

Mi dangte kha (i nupui/pasal pawh a ni mai thei) nangmah ngei pawhin i neih bîk chuan loh mîze thâ nei tûrin i phût fo lo maw? Han ngaihtuah lêt teh.

NINGÂNI

APRIL 11

Ei Zawna Thlan Chungchâng

Eng hnâ nge ka thawh ang a, engtin nge ei ka zawn ang tih chungchângah duhthlanna kan siam a tûl thîn a. Mi khawsa thei tak chhîngkuaa piang leh seilian kan ni emaw, pasal/nupui hausa tak kan nei a, chuvâng chuan in chhîngkhur enkawl (chu chu hnâ a zawnga hna zahawm ber a ni) tûrin kan inpe tawp emaw te a nih sî loh chuan, sum leh pây thawh chhuahna dân kawng kan dap ngei ngei a ngâi thîn.

Ni e, eng emaw chenah chuan kan hnathawh tûr chungchângah hian duh kan thlang hlei thei hlawm lo ngei mai a. Mahse, eng dinhmunah pawh lo ding mah ila, kan eizawna tûr chungchângah erawh duhthlanna kan siam thei thung. Isua Krista-ah chuan chhandamna kan chang a ni tih hriatna hian kan nun hi awmzia leh tum a neihtîr thîn a. A tâwi zâwna sawi chuan, kan thiltih tinrêngah hian Pathian ropuina tûrin kan ti zêl thei a ni.

Eng thil nge Solomona khân a tihsual a, a tihsual ang chu kan tih vê loh nân engtin nge kan fîmkhur theih ang? *Thuhritu 2:1-11.*

Solomona awhna thang anga âwk vê tûr hian kan hausak vê kher a ngâi chuang lo. “Tangka sum ngainat hi sual tinrêng bul a ni sî a, chu chu mi thenkhatten an awh avângin rinna chu an pênsan a, anmahni leh anmahni chu lungngaihna tam takin an inchhun tlang ta chuk mai a nih hi” (*1 Tim. 6:10, NKJV*) tiin Paula chuan a sawi a. Mi rethei tê pawh hian mi hausa takte ang thovin sum a ngaina hlê vê thei tho bawk.

Ni e, ei hmuh nân hnâ kan thawh chu a tûl ngei alâwm; mahse, kan hna thawh chu eng pawh niin, eng zâta tam pawh thawk chhuak mah ila, hausakna chu pathiana kan neih loh a pawimawh a. Chhûngkaw tam tak chu an pa berten sum thawh chhuah ringawt mai lungkhamah an nei a, hausak an tum êm avângin an nupui fanaute pawh an ngaih sak hman lo, chu chu inchhûngkhurin a tuar ta thîn a ni. Naupang emaw, chhûngkhat nu emaw eng zât chia hian nge an pa emaw, pasal emaw te nêna inlaichînna tha lo tak neih âi chuan nun dân phung hniam deuh zâwk pawh thlang mai zâwk ang le? A tam zâwk daih chuan nun dân phung hniam deuh hleka nun hi an thlang ngeiin a rinawm.

Khawvêl siam a nih lâi aṭang tawh khân, Pathian chuan hna thawh hi mihring nun pêng pakhat ni tûrin a lo duang sa hrim hrim a (*Gen. 2:15*). Amaherawhchu, hna thawh ringawt mai hi lungkhamah kan nei ang a, kan hausakna chu keimahni tân ngawta hman kan tum ang tih a hlauhawm hlê thung. Hei chiah hi Solomona pawhin a tihsual a ni a. Hêng thilahte hian hlimna hmuh a lo tum ṭhîn a, tam tak chuan lungâwina pawh eng emaw chen chu a pe ngei bawk; mahse, a tâwpah chuan awmze nei lo mai an lo nihzia a hre chhuak ta a ni.

Mi tu emaw chuan, ‘Mi eng zât hian nge an thih dâwn dârkârah an nupui fanaute bulah âia an hnathawhna hmunah hun tam zâwk an lo hman loh avânga an inchhîr thu sawi chhuak ang le?’ tiin zawhna a siam a ni âwm e. Hê a thil sawiah hian eng thuchah pawimawh tak nge awm?

ZIRTÂWPNI

APRIL 12

Ngaihtuah zui atân: Bible-ah hian mihringten duhthlanna zalên kan neihzia a lanna hmuh tûr a awm tam mai. Suala an tlûk hmâ pawhin (*Gen. 3*) Evi leh Adama-te khân duhthlanna zalên an lo nei tawh a; mahse, vânduaithlâk takin chu chu an hmang sual a, duhthlanna dik lo an lo siam ta hlauh a nih kha. Suala la tlu lo, ṭha famkima siam ni bawk sî pawhin an duhthlanna zalên chu an hmang sual thei a ni a, keini tân phei chuan suala tlûk luh palha a va awl dâwn êm!

Duhthlanna hi *zalên* taka hman theih a ni tih kan hre reng tûr a ni a, a awmzia chu, keimahni chhûng aṭangin emaw, pâwn lam aṭangin emaw pawhin min nawrtu awm pawh ni se, thil dik lo chu kan thlang tûr a ni chuang lo. Keimahnia Pathian thiltihtheihna awm azârah Pathianin

duhthlanna zalên min pêk hmang hian duhthlanna dik kan siam thei a. Chuvângin, kan duhthlanna siam tûrte chu kan bûk hmasak zet ðin a pawimawh. Chûng duhthlanna kan siamte chuan engtin nge kan chhûngkaw nun a nghawng ang tih chungchâng pheï chu fîmkhur leh zuala kan ngaihtuah a ngâi hlê mai.

Kainan a duhthlanna zalên hmang suala amâ nau ngei a thah khân, a nû leh pâ rilru a tina tak zet a. Josefa ûnauten an duhthlanna zalên hmang suala an ûnaupa an hralh ta mai khân an pa nun a tihchhe vek bawk. “Ani chuan a lo hre mai a, ‘Ka fapa kawrfual a nih hî! Ramsa kawlhin a seh a ni maw? Josefa chu a pawt sawm vek a ni tih a Chiang e’ ti a. Tichuan, Jakoba chuan a silhfênte a pawt thlêr a, sâiip puan a veng a, a fapa chu ni tam tak chhûng a sùn ta a. A fapate leh a fanute chu amah thlamuan tûrin an lo kal a; nimahsela, ani chuan thlamuan a duh tlat lo, ‘Lusûn chungin thlânah ka fapa hnênah ka liam thla dâwn e’ a ti a. Tichuan, a pa chu amah ngâiin a ðap ðin a ni” (*Gen. 37:33–35, NKJV*).

Bible kan chhiar chuan mi tû tûte emaw thutlûkna chuan a ðha zâwngin emaw, a chhe zâwngin emaw an chhûngkaw member dangte-ah nghawng a nei nasa hlê a ni tih kan hmû ang (*Num. 16:1–32; Dan. 6:23, 24; Gen. 18:19*).

SAWI HO TÛRTE:

- ❶ **Vawiinah hian zalên takin eng thutlûknate nge i siam tawh le? Chûngte chuan nangmâ chungchâng bâkah, nangmah leh Pathian bâkah, mi dangte nêna in inlaichînna chungchâng eng nge a hrih che? Chûng duhthlanna i siamte zîngah chuan thlâk danglam leh duh i nei em?**
- ❷ **Bible-a kan hmu tute hian nge duhthlanna dik lo siam a, an thil tihsualte aţang chuan eng thil nge zir chhuah theih kan neih le? Engtin nge duhthlanna dik lo an**

siam chuan an chhôngkuaah a ƣa lo zâwngin nghawng a neih?

- ③ Zêp thû a chêng lo, duhthlanna dik lo kan siam tawhte avâng a in chhîrna nei ƣeuh kan ni a. Chutianga in chhîra kan awm lâi chuan eng vângin nge chanchin ƣâ hi chanchin lâwmawm, hriat nuam tak a nih le? Duhthlanna dik lo i siam avâng a in thiam lo leh lungngâi taka i awm lâi khân Bible-a thutiam awm engte hi nge i hman ƣangkâi ang?**
- ④ Inneih chungchâng a râwn tûr che-in tute emaw i hnênah lo kal ta se, eng thurâwn nge i lo pêk ang a, eng vângin nge chutiang thurâwn chu i lo pêk ang? Hê thutlûkna pawimawh tak hi dik taka an siam theih nân Pathian Thû a ƣangin eng thurâwn nge i pêk theih awm?**